

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

Звіт

**за результатами відвідування
відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового
проживання (м. Берегове) Територіального центру соціального
обслуговування (надання соціальних послуг) Берегівської міської ради
Закарпатської області**

11.02.2025

м. Мукачево, 2025

I. ВСТУП

У межах реалізації проєкту «Регіональні групи національного превентивного механізму», що здійснюється Секретаріатом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з метою апробації моделі автономної роботи громадських моніторів у складі регіональних груп під час здійснення повторних відвідувань національного превентивного механізму (далі – НПМ) до місць несвободи, 11.02.2024 регіональною групою НПМ у Закарпатській області здійснено відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання (м. Берегове) Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Берегівської міської ради Закарпатської області (далі - відділення, заклад).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Григор'єв Олег, керівник регіональної групи національного превентивного механізму;

Круцюк Оксана, представник громадської організації;

Романюк Лариса, представник громадської організації.

Загальна інформація

Директор Територіального центру: Янохін Микола Юрійович.

Місцезнаходження закладу: вул. Казінці, 5, м. Берегове, Закарпатська обл.

Відповідно до Положення про відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Територіального центру соціального обслуговування Берегівської міської ради, затвердженого директором Територіального центру соціального обслуговування Берегівської міської ради, до відділення стаціонарного догляду на постійне або тимчасове проживання, повне державне утримання безоплатно приймаються одинокі громадяни похилого віку, особи з інвалідністю, хворі (з числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більше як чотири місяці), які відповідно до висновку лікарсько-консультаційної комісії закладу охорони здоров'я за станом здоров'я не здатні до самообслуговування, потребують постійного стороннього догляду та допомоги, стаціонарного догляду, соціально-побутових, соціально-медичних та інших соціальних послуг.

Заклад розташований в одноповерховій будівлі. Територія закладу огорожена. Вхід до будівлі обладнаний пандусом. На території облаштована зона для відпочинку підопічних на свіжому повітрі, а саме крита альтанка та лави (фото 1, 2, 3, 4).

Будівля відділення обладнана пожежною сигналізацією, ведеться облік наявних вогнегасників, забезпечено їх своєчасне технічне обслуговування. Вікна закладу не заграбовані, наявні затверджені схеми евакуації.

Заклад внесено до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг (фото 5).

Заклад розрахований на проживання 20 осіб. На день відвідування у відділенні проживало 13 осіб (2 чоловіків та 11 жінок), з них: 2 особи з інвалідністю, 6 – ліжкових хворих.

Отримувачі соціальної послуги проживають у кімнатах від двох до п'яти осіб. Жінки і чоловіки проживають окремо.

За 2024 рік у відділенні померло 2 особи.

Штатна чисельність працівників відділення складає 9 одиниць.

Сума витрат на харчування на одну особу на день у закладі складає 88,00 грн, а сума витрат на медикаменти на одну особу на день складає 1,58 грн.

З моменту попереднього відвідування заклад усунув більшу частину недоліків. Зокрема заклад внесено до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг, обладнано укриття, ведеться журнал реєстрації смерті підопічних, облаштовано ізолятор, у приміщенні кухні зроблено ремонт, проведено реєстрацію потужності як оператора ринку з харчових продуктів (фото 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12).

Під час відвідування встановлено, що для отримувачів соціальної послуги створено належні умови проживання. Підопічні забезпечені чистою постільною та натільною білизною, панує домашня атмосфера (фото 13, 14).

Мешканців відділення забезпечено чотириразовим харчуванням, наявне денне та перспективне меню. Також підопічні, у тому числі ліжкові хворі, забезпечені доступом до питної води, на приліжкових тумбочках наявні ємності з водою.

Туалетні і ванні кімнати враховують потреби маломобільних підопічних: кімнати облаштовано горизонтальними (фото 15) та вертикальними поручнями, накладками на туалет, у душових кімнатах встановлені стільці для зручнішого проведення санітарно-гігієнічних процедур.

Працівниками проводиться належне прибирання в спальних кімнатах та приміщеннях загального користування. Персонал відділення володіє інформацією про стан здоров'я підопічних та забезпечує догляд за особами похилого віку: надає допомогу у годуванні та здійсненні індивідуальних санітарно-гігієнічних процедур, а також у дотриманні підопічними режиму прийому лікарських засобів.

Підопічні частково забезпечені технічними та іншими засобами реабілітації, а також спеціальними засобами для догляду.

Коридори житлового корпусу обладнані горизонтальними поручнями для комфортного пересування підопічних, які віднесені до маломобільних груп (фото 16).

Підопічні відділення мають можливість користуватися книгами, а в окремих кімнатах наявні телевізори або радіоприймачі, що належать підопічним (фото 17).

Також у житловому корпусі відділення облаштовано місце для відпочинку, обладнане телевізором, де підопічні можуть проводити своє дозвілля (фото 18).

У приміщенні харчоблоку (кухня) дотримуються санітарно-гігієнічні умови, робочі поверхні та посуд чисті, витяжка в належному стані. Посуд для підопічних використовують залізний і керамічний.

З метою контролю за дотриманням якості та безпечності харчових продуктів при приготуванні і реалізації готової продукції від кожної партії приготовлених страв кухарем відбирається добова проба, яка зберігається в холодильнику з дотриманням температурного режиму.

Під час відвідування групою НПМ проведено особисте конфіденційне спілкування з 8 підопічними та 6 працівниками закладу. Підопічні під час відвідування мали охайний зовнішній вигляд, були відкриті до спілкування. Скарг на неналежне поводження, якість догляду та умови проживання від отримувачів соціальної послуги не надходило. Також мешканці відділення повідомили про відсутність застосування до них будь-яких заходів фізичного або психологічного впливу.

Заклад отримує гуманітарну допомогу, в тому числі продукти харчування. Вказана допомога документально обліковується.

Закладом опікуються волонтерські організації. Мешканці відділення святкують релігійні і новорічні свята, дні народження. До закладу приходить священик.

У відділенні також наявне приміщення ізолятора, метою якого є попередження поширення інфекційних захворювань. Ізолятор розрахований на 1 особу.

Усі підопічні відділення мають укладені декларації з сімейним лікарем.

У закладі наявне укриття, визнане найпростішим укриттям відповідно до Акту обстеження підвального приміщення.

У закладі забезпечено інформування мешканців щодо їхніх прав, є інформаційні стенди з телефонами та адресами посадових осіб, до яких можуть звернутися підопічні у разі порушення їхніх прав та контактні дані суб'єктів надання безоплатної первинної правової допомоги.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групи НПМ здійснено 22.02.2024. За результатами попереднього відвідування групою НПМ вносилися такі рекомендації:

приведення діяльності закладу у відповідність до положень Закону України «Про соціальні послуги»;

облаштування укриття відповідно до вимог чинного законодавства;

внесення закладу до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг;

ведення та оформлення документації закладу відповідно до вимог чинного законодавства;

облаштування приміщення ізолятора;

надання медичної допомоги та медичного обслуговування на підставі ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики або укладеного договору із закладом охорони здоров'я;

контроль за організацією харчування підопічних;
 дотримання норм житлової площі на особу;
 забезпечення підопічних твердим інвентарем;
 дотримання прав підопічних на приватність;
 опрацювання можливості щоденних прогулянок на свіжому повітрі маломобільним особам та ліжковим хворим;
 дотримання вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»;
 створення умов для реалізації права підопічних на вільний розвиток особистості з урахуванням їх побажань, залучення до заходів, спрямованих на ведення активного способу життя.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України).

1. Групою НМП встановлено, що відділенням не отримано ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики та не укладено договір із закладом охорони здоров'я, що суперечить вимогам підпункту п'ятого пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185, де визначено, що одним із спеціальних критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, які надають послуги стаціонарно, є наявність договору із закладом охорони здоров'я або ліцензії для провадження господарської діяльності з медичної практики.

2. Витрати на медикаменти на 1 особу в день становлять 1,58 грн. Зазначений розмір витрат унеможливує забезпечення лікарськими засобами у мінімальній та достатній мірі, внаслідок чого підопічні змушені купувати ліки за власний рахунок.

3. Житлові кімнати ліжкових хворих підопічних не обладнані кнопками виклику персоналу для цілодобового контакту з персоналом. У разі виникнення потреби в екстреній медичній допомозі, у ліжкових хворих підопічних виникає проблема у швидкому та своєчасному зверненні за допомогою до медичних працівників.

4. Лише частина ліжкових хворих підопічних забезпечена протипролежневими матрацами.

5. Підопічні не забезпечені в достатній кількості підгузками (підопічні купують їх за власні кошти).

Порушення прав осіб з інвалідністю (статті 9, 26 Конвенції про права осіб з інвалідністю, Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», статті 23, 7 Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»).

6. У порушення статті 23 Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» заходи з реабілітації осіб з інвалідністю у відділенні не

проводяться. Зокрема під час відвідування виявлено, що у закладі проживають 2 особи з інвалідністю, в особових справах відсутні індивідуальні програми реабілітації.

7. У відділенні відсутній журнал обліку кварцування приміщень. Крім того, кварцування проводиться у присутності мешканців закладу.

8. Під час конфіденційного спілкування з підопічними відділення з'ясовано, що в закладі склалася практика підйому мешканців в 6 ранку. Це обумовлено тим, що санітарки перед здачею нічної зміни повинні провести прибирання.

9. Не в усіх особових справах наявний укладений Договір про надання соціальних послуг з підопічними.

Порушення права на захист від катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, стаття 1 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження і покарання, стаття 28 Конституції України).

10. Посадові інструкції медичного персоналу не містять пункт про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, як це передбачено статтею 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Відділенню стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Територіального центру соціального обслуговування Берегівської міської ради:

вжити заходів щодо усунення порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, виявлених під час відвідування, та їх недопущення у подальшій діяльності;

обладнати житлові кімнати відділення кнопками виклику персоналу;

забезпечити отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики або укладення договору із закладом охорони здоров'я;

забезпечити підопічних протепролежневими матрацами;

вжити заходів щодо забезпечення підопічних лікарськими засобами у достатній кількості;

забезпечити підопічних підгузками у достатній кількості;

вжити заходів щодо отримання особами з інвалідністю індивідуальних програм реабілітації;

забезпечити безпечне проведення кварцування приміщень;

припинити практику підйому підопічних о 6 ранку;
забезпечити наявність в особових справах підопічних договору про надання соціальних послуг з підопічними;

внести у посадові інструкції медичного персоналу пункт про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Додаток: фотоматеріали на 5 арк.

**Керівник регіональної групи
НПМ в Закарпатській області**

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'O. Grygor'ev', is placed over a faint rectangular stamp.

Олег ГРИГОР'ЄВ

Фотозвіт

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

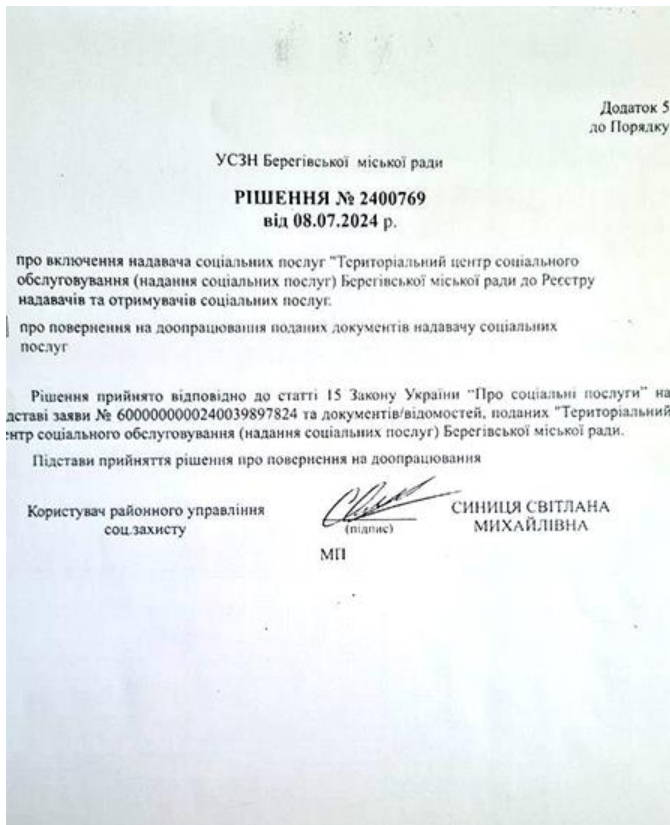

Фото 5

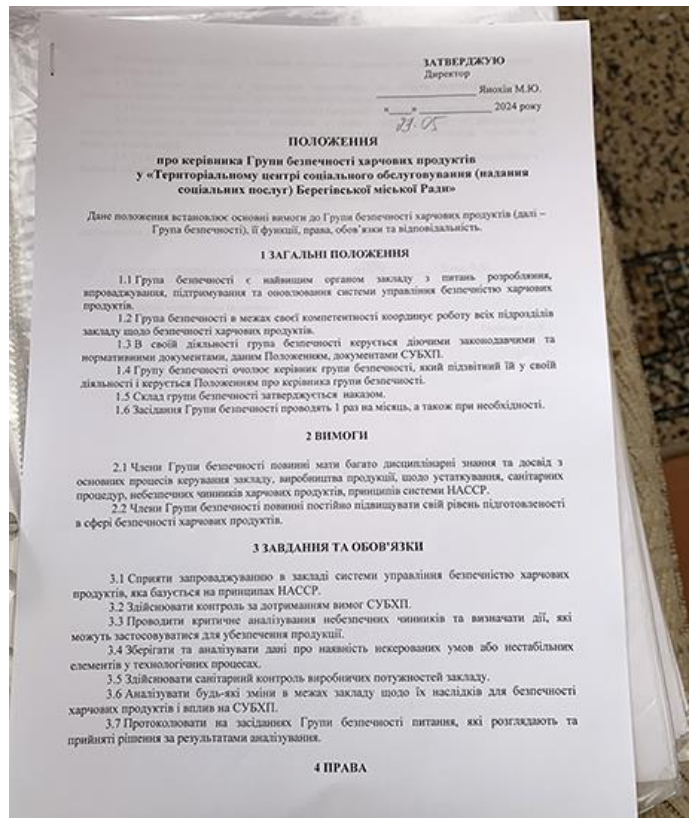

Фото 6

Фото 7

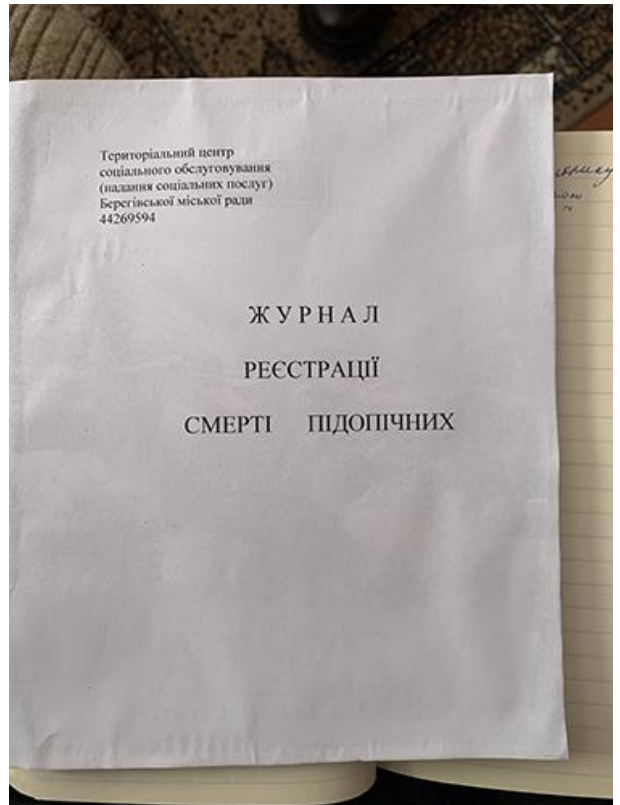

Фото 8

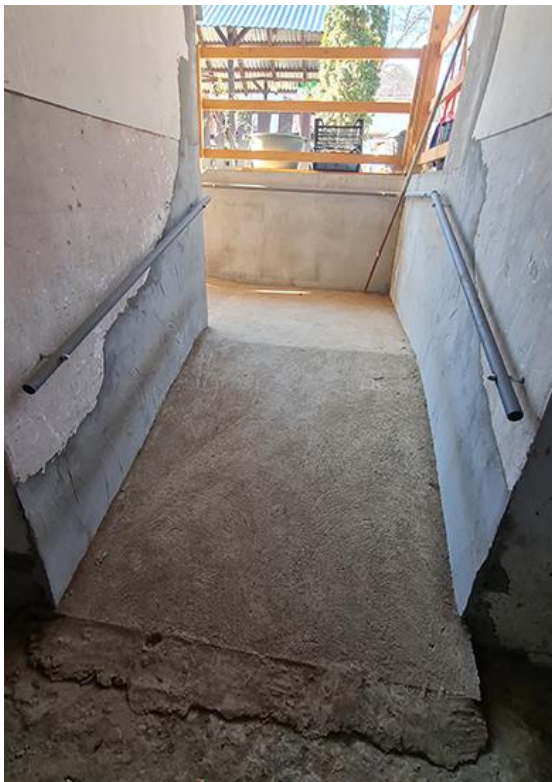

Фото 9

Фото 10

Фото 11

Фото 12

Фото 13

Фото 14

Φoto 15

Φoto 16

Φoto 17

Φoto 18